Προσφυγική κρίση

Οι δύο δρόμοι των διακινητών

Του **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΝΤΗ**
a.kontis@realnews.gr

Την ενεργοποίηση δύο συγκεκριμένων κυκλωμάτων διακίνησης προσφύγων από το τουρκικό βαθύ κράτος μαρτυρούν τα εκρηκτικά επίπεδα των αφίξεων, ειδικά κατά τους τελευταίους δύο μήνες του καλοκαιριού. Σύμφωνα με στοιχεία τα οποία έχουν προκύψει από τη συνεργασία των ελληνικών Αρχών με τη Frontex, Λέσβος και Σάμος βρίσκονται στο επίκεντρο της νέας προσφυγικής κρίσης, καθώς τα δύο νησιά έχουν υποδεχθεί το 88,2% όλων των προσφύγων που έχουν αφιχθεί στο ανατολικό Αιγαίο από τις αρχές του Ιουλίου και έπειτα. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι στην Τουρκία τη μερίδα του λέοντος στην παράνομη διακίνηση προσφύγων έχουν αναλάβει δύο συγκεκριμένα κυκλώματα, τα οποία δρουν απέναντι από τα δύο ελληνικά νησιά, υπό την προκλητική ανοχή των τουρκικών Αρχών.

Στις 29 Αυγούστου, στις 6:30 το απόγευμα, συνολικά 13 βάρκες ξεκίνησαν από την περιοχή του Αϊβαλίου. Μετά από περίπου μία ώρα έφτασαν στην παραλία της Συκαμιάς στη Λέσβο, αποβιβάζοντας 546 Αφγανούς. Στο συγκεκριμένο περιστατικό, τα «ραντάρ» των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, αλλά και ενός σκάφους της Frontex που περιπολούσε στη θαλάσσια περιοχή, εντόπισαν και δύο σκάφη της τουρκικής ακτοφυλακής να πλέουν ακριβώς πίσω από τις βάρκες των προσφύγων. Σύμφωνα με την ευρωτουρκική συμφωνία, η τουρκική ακτοφυλακή θα έπρεπε να έχει παρεμποδίσει τις προσφυγικές λέμβους πριν αυτές εξέλθουν των τουρκικών χωρικών υδάτων. Ωστόσο, τα δύο τουρκικά σκάφη κινούνταν σαν να «συνόδευαν» τις βάρκες μέχρι την ελληνική θαλάσσια περιοχή.

Τις τελευταίες 70 ημέρες, αντίστοιχες περιπτώσεις απροκάλυπτης αδιαφορίας από την τουρκική ακτοφυλακή έχουν καταγραφεί δεκάδες φορές, τόσο στη Λέσβο, όσο και στη Σάμο. Στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν το νέο κύμα προσφύγων, Ελληνες αξιωματικοί σε συνεργασία με ομολόγους τους από τη Frontex έχουν αποφασίσει να εστιάσουν σε δύο «θαλάσσιους διαδρόμους». Ο πρώτος αφορά τη διαδρομή από τις ακτές της ευρύτερης περιοχής του Αϊβαλίου προς τη βορειοανατολική Λέσβο. Πρόκειται για τη θαλάσσια προσφυγική δίοδο, από την οποία είχαν μεταφερθεί εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες κατά το 2015. Τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί αναφέρουν ότι οι Τούρκοι διακινητές του Αϊβαλίου εξυπηρετούν κυρίως Αφγανούς και δευτερευόντως Σύρους, Ιρανούς και Πακιστανούς πρόσφυγες και μετανάστες. Αξίζει να σημειωθεί ότι από την 1η Αυγούστου μέχρι και το μεσημέρι της Παρασκευής 6 Σεπτεμβρίου από το κύκλωμα αυτό είχαν διακινηθεί 4.768 άνθρωποι προς τη Λέσβο.

> Συγκεκριμένα κυκλώματα στέλνουν τους πρόσφυγες σε Λέσβο και Σάμο, σύμφωνα με στοιχεία που έχουν συλλέξει οι ελληνικές Αρχές σε συνεργασία με τη Frontex

Αλλαξαν πλευρά στη Σάμο

Το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, στη Σάμο έχουν αφιχθεί 1.651 πρόσφυγες και μετανάστες, ενώ παράλληλα άλλες 645 αφίξεις καταγράφηκαν και κατά τη διάρκεια του Ιουλίου. Το παράδοξο είναι ότι αντίθετα με ό,τι ίσχυε κατά τη διάρκεια της προηγούμενης μεγάλης προσφυγικής κρίσης, την περίοδο 2015-2016, οι βάρκες με τους πρόσφυγες δεν φτάνουν στη νότια ή στην ανατολική πλευρά του νησιού, όπου υπάρχει μεγάλη εγγύτητα με τις τουρκικές ακτές. Διανύοντας πολύ μεγαλύτερη απόσταση, οι προσφυγικές βάρκες προσεγγίζουν τη Σάμο από τη βόρεια ή ακόμα και τη δυτική της πλευρά. Σύμφωνα με τις πληροφορίες, στις τουρκικές ακτές απέναντι από τη Σάμο δρα ένα καινούργιο κύκλωμα διακινητών, με έδρα την ευρύτερη περιοχή του Κουσάντασι, ενώ τα προηγούμενα χρόνια οι βάρκες των προσφύγων που κατέληγαν στο νησί ξεκινούσαν κυρίως από την πόλη Δίδυμα (Ντιντίμ). Αυτό συμβαίνει για να υπερκεραστούν τα σκάφη του ελληνικού Λιμενικού αλλά και της Frontex που περιπολούν στα ανοιχτά, νοτιοανατολικά της Σάμου.

Επιπλέον, το ανησυχητικό στοιχείο που υπάρχει για το νέο κύκλωμα που δρα απέναντι από τη Σάμο είναι το ιδιαίτερα μικρό αντίτιμο που ζητείται από τους πρόσφυγες για να τους επιτραπεί να επιβιβαστούν στις λέμβους. Εναντι μόλις 100 ή 150 δολαρίων, οι Τούρκοι διακινητές στο Κουσάντασι έχουν καταφέρει να προσελκύσουν μεγάλο όγκο Αφρικανών προσφύγων. Χαρακτηριστικό είναι ότι σύμφωνα με στοιχεία της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, το 28% των ανθρώπων που αφίχθησαν στη Σάμο τον Ιούλιο προέρχεται από τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό. Το ίδιο κύκλωμα εξυπηρετεί επίσης Αφγανούς (που κυριαρχούν στις νέες αφίξεις), Σύρους, Ιρακινούς, αλλά και μικρό ποσοστό Παλαιστινίων.

Βάσει των στοιχείων που συγκεντρώνονται για τα δύο κυρίαρχα τουρκικά κυκλώματα διακινητών, Frontex και υπουργείο Προστασίας του Πολίτη αναμένεται να καταρτίσουν νέο σχέδιο θαλάσσιων περιπολιών. Τα στατιστικά, όμως, δείχνουν ότι η δουλειά Ελλήνων και Ευρωπαίων αξιωματικών δεν θα είναι εύκολη. Μόνο μέσα στις πρώτες 6 ημέρες του Σεπτεμβρίου, από τους 1.551 πρόσφυγες που έφτασαν συνολικά στα νησιά του Αιγαίου, οι 1.291 αφίχθησαν σε Λέσβο και Σάμο.

η άποψη
του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΥΡΟΥ*

*Διευθύνοντος συμβούλου της MRB Hellas

Αγνοια, εθνικισμός ή εθνική υπερηφάνεια

ΕΝΑ από τα μεγαλύτερα πολιτικά διακυβεύματα των ημερών, που θα μετατραπεί σε κοινωνική καταιγίδα χωρίς να το καταλάβουν οι υπεύθυνοι δρώντες της χώρας, είναι το μεταναστευτικό.

Το τρίγωνο Ελλάδα-Τουρκία-Ε.Ε. σύντομα θα κληθεί να επιλύσει πολύ δύσκολη εξίσωση.

Στην Ελλάδα το 78% του πληθυσμού πιστεύει ότι οι πρόσφυγες θα αυξήσουν την εγκληματικότητα και το 76% ότι θα αυξήσουν την ανεργία. Δύο τεράστια αρνητικά ποσοστά που, όπως απεδείχθη και από τις πρόσφατες εκλογές, αποτέλεσαν και σοβαρότατες συνιστώσες για την επικράτηση κομμάτων.

Την ίδια στιγμή, δεν υπάρχει ούτε ένα θετικό συστατικό από την ύπαρξη των προσφύγων στην Ελλάδα για τους Ελληνες πολίτες. Το 70% των πολιτών πιστεύει ότι οι πρόσφυγες δεν θα βοηθήσουν στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας, το 73% ότι δεν θα ενσωματωθούν αρμονικά στην ελληνική κοινωνία και τέλος το 79% δηλώνει ότι δεν θα συνεισφέρουν στην ελληνική οικονομία. Τα παραπάνω δημιουργούν ένα κοινωνικό τείχος που για να διατρηθεί θα χρειαστεί πολύς χρόνος, για να βελτιωθούν πιθανότατα η άγνοια, τα εθνικιστικά φαινόμενα και να λειανθεί η ώσμωση του δίπολου πρόσφυγες και εθνική υπερηφάνεια.

Θα μπορέσει η κυβέρνηση να χωρέσει ταυτόχρονα σε αυτά που πρέπει να κάνει, π.χ. την ισχυρή ανάπτυξη, και τη δημιουργία ήρεμου κοινωνικού κλίματος όσον αφορά το μεταναστευτικό;